

Anordning

(af 20. Februar 1892)

om

Indretningen af de statsvidenskabelige Examinere ved Universitetets rets- og statsvidenskabelige Fakultet.

§ 1.

Ved Universitetets rets- og statsvidenskabelige Fakultet afholdes følgende tvende statsvidenskabelige Examinere:

- I. Statsvidenskabelig Embedsexamen.
- II. Økonomisk-statistisk Examen.

I.

Statsvidenskabelig Embedsexamen.

§ 2.

Statsvidenskabelig Examen bestaar af to Dele, af hvilke den første er den i Anordningen af 26. September 1890 §§ 2—4 omhandlede juridiske Fællesprøve i dansk Civilret (I og II), Strafferet og Proces (I og II) med saavel skriftlig som mundtlig Prøve i hvert af de nævnte fem Hovedfag, den anden en Prøve i Nationaløkonomien (derunder Finansvidenskab), Statistik, dansk Statsret og Folkeret.

Den anden Del af Examen afholdes 2 Gange om Aaret i de samme Tidsrum som Fællesprøven.

Det er tilladt enten at underkaste sig begge denne Examens Dele paa en Gang eller at tage sidstnævnte Del efter den førstnævnte.

Betingelserne for at indstille sig til statsvidenskabelig Examen forblive uforandrede.

Den, der har bestaaet den statsvidenskabelige Embedsexamen, betegnes som *candidatus politices* og har foruden den Adgang til juridiske Stillinger, som den juridiske Fællesprøve giver, tillige efter Forudsætningen i Bekendtgørelse af 10. Juni 1851 § 5 lige Adgang med juridiske Kandidater til saadanne juridiske og administrative Stillinger, for hvis Opnaelse den fuldstændige juridiske Examen ikke efter de til enhver Tid bestaaende Regler er nødvendig Betingelse.

Den, der har erholdt Karakteren *laudabilis*, har Adgang til at erhverve akademiske Grader.

Den, der har bestaaet den statsvidenskabelige Examens første Del, kan fremdeles nyde de til Fremme af Embedsstudier bestemte Stipendier, som maatte være ham tilstaaede, for saa vidt han fyldestgør de gældende Forskrifter angaaende Bevis for Flid i Embedsstudiet.

§ 3.

Den statsvidenskabelige Examens anden Del bestaar af en skriftlig og en mundtlig Prøve. — Ved den skriftlige Prøve gives Opgaver i dansk Statsret, Nationaløkonomiens Theori samt Nationaløkonomiens Politik med Finansvidenskab, til hvilke tre Opgaver indrømmes en Tid af 3 Timer til hver, samt i Statistik, omfattende Danmarks Statistik og Statistikkens Theori, hvortil indrømmes 4 à 6 Timer.

Den mundtlige Prøve, til hvilken Vedkommende stedes, for saa vidt de ved Bedømmelsen af de skriftlige Opgaver ere fundne tilstrækkelig forberedte og modne, omfatter Nationaløkonomiens Theori, Nationaløkonomiens Politik med Finansvidenskab, Statistik, dansk Statsret og Folkeret.

§ 4.

I Nationaløkonomiens Theori, Nationaløkonomiens Politik med Finansvidenskab, dansk Statsret og Statistik bestemmes Karakteren for hvert Fag efter en samlet Bedømmelse af de skriftlige og mundtlige Besvarelser. I Folkeret gives Karakteren efter den mundtlige Besvarelse alene. Ved Hovedkarakterens Beregning betragtes Folkeret som Bifag, de andre fire Fag som Hovedfag.

Karaktererne betegnes som hidtil ved den statsvidenskabelige Examen. Hovedkarakteren for bestaaet statsvidenskabelig Examen beregnes paa Grundlag af de ved begge Examens to Dele erholdte Specialkarakterer.

Statsvidenskabelig Embedsexamens anden Del kan afholdes første Gang i Sommeren 1893.

§ 5.

En statsvidenskabelig Kandidat, der har bestaaet Examen efter den nuværende Ordning, kan blive Kandidat efter den fremtidige Ordning ved at tage den juridiske Fællesprøve, idet hans Karakterer i Nationaløkonomi og og Finansvidenskab overføres som de 2 Karakterer i Nationaløkonomi, Karakteren i Danmarks Statistik som Karakter i Statistik, og endvidere Karaktererne i dansk Statsret og Folkeret overføres.

Den, der har taget fuldstændig juridisk Embedsexamen efter Januar 1892 i den ved Anordning af 26. September 1890 fastsatte Form, kan blive statsvidenskabelig Kandidat ved at underkaste sig Prøverne i Nationaløkonomiens Theori og Politik (derunder Finansvidenskab) samt Statistik, idet derhos Karaktererne fra første Del af Examen samt Karaktererne i Statsret og Folkeret medtages ved Karakterberegningen. Er nævnte Examen tagen i dens tidligere Skikkelse, blive Karaktererne i dansk Statsret og Folkeret samt i de Fag, hvori der nu examineres ved første Del, gældende ved Beregningen af Examens Udfald, saaledes at Karakteren i Proces opføres to Gange.

II.

Økonomisk-statistisk Examen.

§ 6.

Økonomisk-statistisk Examen omfatter Grupper af følgende Fag: Nationaløkonomi (derunder Finansvidenskab), Statistik, statsvidenskabelig Encyklopædi, politisk Historie, almindelig Retslære, dansk Statsret, Formue- og Næringsret samt Folkeret.

Examen afholdes 2 Gange om Aaret til samme Tider som statsvidenskabelig Embedsexamen.

Betingelserne for at underkaste sig denne Examen ere de samme som hidtil for statsvidenskabelig Examen i Henhold til Plakat af 10. Avgust 1848.

Den, der har bestaaet økonomisk-statistisk Examen, betegnes som candidatus magisterii i Statsvidenskab og har den i Bekendtgørelse af 10. Juni 1851 § 5, første Punktum, statsvidenskabelige Kandidater indrømmede Adgang til saadanne Embeder i og under de forskellige Ministerier, med Hensyn til hvilke den af ham erhvervede juridiske Kundskab maa anses for fyldestgørende, herunder dog ikke medregnede Embeder, for hvis Opnaaelse fuldstændig juridisk Examen er gjort til Betingelse, ejheller Retsskriverembeder og Sagførerstillinger. Fremdeles giver økonomisk-statistisk Examen dem, der have erholdt første Karakter, Adgang til at erhverve akademiske Grader.

§ 7.

Hver Examen sammensættes af et Hovedfag og flere Bifag. Til Hovedfag kan enten Nationaløkonomi eller Statistik vælges; det af disse Fag, der ikke vælges til Hovedfag, bliver Bifag, og derhos opgiver Kandidaten fire af de øvrige foran nævnte Fag som Bifag.

Den, der vil underkaste sig denne Examen, maa fremlægge Attest fra vedkommende Professor om regelmæssigt og stadigt at have besøgt det statistiske Laboratorium

mindst 1 Gang ugenlig, 3 Timer hver Gang, i et Halvaar, dog naar Statistik vælges til Hovedfag i to Halvaar.

For saa vidt Nationaløkonomi vælges til Hovedfag, maa Kandidaten opgive et af ham selv valgt Hovedafsnit af de nationaløkonomiske Discipliner — omtrent af samme Omfang som de nedenfor nævnte — som han særlig har studeret ved Læsning af nogle Værker af den derhen hørende Literatur, som maa angives i hans Petitum. Som Exempler paa saadanne Afsnit nævnes: Værdilære, Arbejderforhold, Handels- og Bankforhold, Finansvidenskab, den nationaløkonomiske Literaturs Historie. I dette Hovedafsnit gives en særlig skriftlig Opgave.

For saa vidt Statistik vælges til Hovedfag, maa Kandidaten godtgøre et særligt Kendskab til Statistikens Theori og Sandsynlighedsberegning, saaledes at han tillige har gjort sig bekendt med nogle Værker af fremragende statistiske Forfattere.

Til statsvidenskabelig Encyklopædi henregnes en Oversigt over de vigtigste Theorier med Hensyn til Staten og om Samfundets Bygning og Livsforhold (Sociologi) samt en Udsigt over de statsretlige Forhold og deres Udvikling i de vigtigste Lande (Statskundskab).

Politisk Historie omfatter den nyere Historie siden 1789.

For de juridiske Bifags Vedkommende forudsættes samme Kundskabsfyldte som ved de stats- og retsvidenskabelige Examiner.

§ 8.

Økonomisk-statistisk Examen bestaar af en skriftlig og en mundtlig Prøve. Ved den skriftlige Prøve gives to Opgaver i Nationaløkonomi, til hvis Besvarelse indrømmes en Tid af 3 Timer til hver, samt en Opgave i Statistik, hvortil indrømmes 4 å 6 Timer efter Fakultetets nærmere Bestemmelse i hvert Tilfælde. Disse Opgaver kunne være de samme som ved statsvidenskabelig Examen. Derhos gives en større skriftlig Opgave i Hovedfaget til Besvarelse

i Hjemmet eller i Laboratoriet med Benyttelse af de til Raadighed staaende literære Hjælpemidler. Fakultetet bestemmer i hvert enkelt Tilfælde, hvor lang Tid der skal indrømmes til Opgavens Besvarelse, dog ikke ud over 3 Dage, og om Besvarelsen skal finde Sted i Hjemmet eller i Laboratoriet under Opsigt.

Den mundtlige Prøve, til hvilken Vedkommende stedes, før saa vidt de ved Bedømmelsen af de skriftlige Opgaver ere fundne tilstrækkeligt forberedte og modne, omfatter Nationaløkonomiens Theori, Nationaløkonomiens Politik med Finansvidenskab, Danmarks Statistik og Statistikens Theori samt de fire af Kandidaten opgivne Bifag.

§ 9.

I Nationaløkonomiens Theori og Politik samt Danmarks Statistik bestemmes Karakteren for hvert Fag efter en samlet Bedømmelse af de skriftlige og mundtlige Besvarelser, dog saaledes, at der for den større skriftlige Opgave i Hovedfaget gives en særlig Karakter, der ligesom de tre Karakterer i forannævnte Fag har dobbelt Værdi. Karaktererne ved den mundtlige Prøve i Statistikens Theori samt de fire af Kandidaten opgivne Bifag tillægges der enkelt Værdi.

Karaktererne betegnes som hidtil ved den statsvidenskabelige Examen.

Økonomisk-statistisk Examen kan afholdes første Gang i Sommeren 1893.

III.

Almindelige og Overgangsbestemmelser.

§ 10.

De statsvidenskabelige Censorer medvirke efter de hidtil gældende Regler ved statsvidenskabelig Embedsexamens anden Del og ved økonomisk-statistisk Examen.

§ 11.

Den, der indstiller sig til en af de to foran nævnte Examinere, har at erlægge en Kendelse af 16 Kr., der fordeles saaledes: 4 Kr. til Universitetets Kasse, 4 Kr. til Dekanus, 4 Kr. til Notarius og 4 Kr. til Pedellerne til lige Deling.

Ved statsvidenskabelig Embedsexamen finder Fordelingen af den erlagte Kendelse dog først Sted, naar Vedkommende indstiller sig til Examens anden Del. Sker dette ikke senest 2 Aar efter at den juridiske Fællesprøve er tagen, bliver Kendelsen at betragte som erlagt for denne og fordeles da efter Anordning af 26. September 1890 § 12. Indstiller Nogen, som har taget den juridiske Fællesprøve, sig efter mere end 2 Aars Forløb til statsvidenskabelig Embedsexamens anden Del, har han at erlægge en Kendelse af 8 Kr., der fordeles i samme Forhold som ovenfor anført; det samme gælder, naar en juridisk Kandidat indstiller sig til statsvidenskabelig Embedsexamen, ellers betales ingen Kendelse for at indstille sig til nævnte Examens anden Del.

§ 12.

Hvor ikke andet i denne Anordning er bestemt, har det fremdeles sit Forblivende ved de hidtil gældende almindelige Regler for Embedsexaminere og de særlige Regler for de under det rets- og statsvidenskabelige Fakultet hørende Examinere.

§ 13.

Statsvidenskabelig Examen afholdes sidste Gang i sin hidtilværende Skikkelse i Vinteren 1893—94. Dog kunne Kandidater, der enten inden denne Frist have bestaaet nævnte Examen uden at opnaa Karakteren laudabilis, eller som ved Sygdom have været forhindrede fra at underkaste sig den, af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet erholde Tilladelse til at indstille sig til den indtil et Aar efter ovennævnte Frist.

§ 14.

Kirke- og Undervisningsministeriet bemyndiges til at træffe de Bestemmelser, der iøvrigt maatte være nødvendige til Gennemførelsen af denne Anordning, specielt til efter Forslag fra det rets- og statsvidenskabelige Fakultet at fastsætte de fornødne Bestemmelser om Beregningen af Hovedkaraktererne ved de omhandlede Examiner.